

Lektionsplanering

Årskurs:

Gymnasiet

Ämne:

Samhällskunskap 1a1

Tema:

Arbetsmarknad och ekonomi

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Arbetsmarknad, arbetsrätt och arbetsmiljö. Arbetsmarknadens parter, deras olika roller och betydelse för samhällsutvecklingen. Digitaliseringens påverkan på arbetsmarknaden.
Betygskriterium (E)	Eleven kan redogöra för arbetsmarknadens parter och beskriva deras betydelse för samhällsutvecklingen. Studenten kan ge exempel på hur digitalisering påverkar arbetsmarknaden.

[Gy11, Samhällskunskap 1a1]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till arbetsmarknaden (10 min)

- Ge en översikt av vad arbetsmarknad är och dess betydelse för samhälle och ekonomi.
- Diskutera begreppet sysselsättning och dess relation till arbetslöshet.
- Ta upp hur arbetsmarknaden kan påverkas av olika faktorer, inklusive utbildning.
- Presentera arbetsmarknadens parter och ge exempel på deras roller.

2. Digitaliseringens påverkan (15 min)

- Förklara hur digitalisering förändrar arbetsmarknader globalt och lokalt.
- Diskutera fördelar och nackdelar med digitalisering inom olika branscher.
- Dela exempel på yrken som påverkas av teknologiska framsteg.

- Ge eleverna exempel på hur arbetsuppgifter som tidigare utfördes av människor nu kan automatiseras.

3. Diskussionsgrupper (15 min)

- Indela klassen i grupper och ge dem olika scenarier relaterade till förändringar i arbetsmarknaden.
- Be grupperna diskutera och förbereda sina argument för en klassdiskussion.
- Välj ut ett par grupper för att dela sina insikter med klassen.
- Sammanfatta diskussionerna och lyft fram viktiga poänger.

4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Be eleverna att skriva ner några reflektioner om vad de lärt sig om arbetsmarknaden och digitaliseringens påverkan.
- Ställ frågor för att se till att eleverna har förstått innehållet.
- Samla in svar som ett underlag för nästa lektion.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Arbetsmarknadens parter:** Det är viktigt att förstå vilka aktörer som påverkar arbetsmarknaden, såsom fackföreningar, arbetsgivarorganisationer och staten. Dessa aktörer samarbetar och motsätter sig varandra för att skapa en fungerande arbetsmarknad.
- **Digitaliseringens påverkan:** Digitalisering omvandlar traditionella arbetsmetoder och skapar nya yrken. Eleverna behöver lära sig om samt diskutera effekten av digitalisering och automatisering på sysselsättning.
- **Ekonomiska principer:** Grundläggande ekonomiska principer är avgörande för att förstå hur arbetsmarknaden fungerar, inklusive utbud och efterfrågan på arbete.
- **Arbetsrätt:** Eleverna bör ha kunskap om lagar och rättigheter inom arbetslivet, inklusive anställningsavtal och kollektivavtal.
- **Framtidens arbetsmarknad:** Reflektera över möjliga framtidsutsikter för arbetsmarknaden i ljuset av teknologiska framsteg och globala utmaningar såsom klimatförändringar.

Ordkollen

Ord

Förklaring

Etymologi

Arbetsmarknad	Det ställe där arbete erbjuds och efterfrågas. Det omfattar alla yrken och anställningsformer inom ett område.	Från svenska "arbete" + "marknad".
Sysselsättning	Att ha ett arbete eller en aktivitet som sysselsätter en person.	Kommer från latin "sessa" som betyder att sitta.
Digitalisering	Övergången från analoga till digitala teknologier i olika branscher.	Från latin "digitus" som betyder finger, refererande till numeriska system.

Diskussionsfrågor

- A. Hur tror ni att framtiden för arbetsmarknaden ser ut med fortsatt digitalisering och globalisering? Vilka yrken tror ni kommer försvinna och vilka nya kommer att skapas?
- B. Finns det risker med digitalisering? Vilka etiska aspekter bör vi ta hänsyn till när vi inför ny teknologi på arbetsplatser?
- C. Hur kan utbildningssystemet anpassas för att förbereda unga för framtidens arbetsmarknad?

Aktivitet

Elevernas aktivitet handlar om att genomföra en rollspelssimulation där de representerar olika aktörer på arbetsmarknaden. De delas in i grupper som fackföreningar, arbetsgivare och ett arbetsmarknadsdepartement. Varje grupp får ett scenario med ett problem som kräver förhandlingar. Målet är att komma fram till en gemensam lösning. Detta syftar till att ge eleverna en djupare förståelse för hur beslut fattas och hur olika intressen vägs mot varandra.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är arbetsmarknadens parter?	De är aktörerna såsom fackföreningar, arbetsgivare och staten.
Hur påverkar digitalisering arbetsmarknaden?	Genom att förändra arbetsmetoder och skapa nya yrken.
Vilka kunskaper behöver man för att navigera i arbetsmarknaden?	Kännedom om arbetsrätt och ekonomiska principer.
Vad krävs för att få en anställning?	Utbildning och erfarenhet är ofta grundläggande.

Vilka rättigheter har arbetstagare?	Rätt till skäliga arbetsvillkor och ett tryggt arbetsklimat.
Kort sammanfattning av dagens lektion?	Dagens lektion handlade om arbetsmarknaden och digitaliseringens påverkan.

Hemuppgift

Som hemuppgift ska eleverna skriva en uppsats där de reflekterar över digitaliseringens påverkan på en specifik bransch. De ska även föreslå möjliga åtgärder för hur yrkesverksamma inom denna bransch kan förbereda sig för framtida förändringar. Uppsatsen ska vara 1-2 A4-sidor lång.

Citat

"Det är inte arbetsplatsen som ska förändras, utan sättet vi arbetar på." – Anonym

Detta citat speglar vikten av att anpassa sig till förändringar i arbetsmarknaden och digitaliseringens påverkan. Det knyter an till lektionen genom att belysa behovet av flexibilitet och anpassning i våra arbetsmetoder.

Uppföljning

Tags: [Lektion](#)